

• Kézművesek tanfolyamai

Költségként elszámolhatók

Az iparosok kötelező mestervizsgáiról írtunk három héttel ezelőtt. Az Egy százalékot Moldován Judit, a Csongrád Megyei Kézműves Kamara oktatási referense tájékoztatta a tudnivalókról.

A cikkben szó esett arról, hogy a mestervizsgákat megelőző tanfolyamok díja költségként elszámolható. Szó szerint a következőket írtuk: „Kedvezményt jelent, hogy a személyi jövedelemadó évi 30 ezer forint továbbképzés címén költségként elszámolható.”

Hogy a nyilatkozat ne adjon félreértést, a Szegedi Ipartestület, mint az iparosok érdekképviselője, írásban kért állásfoglalást az APEH Csongrád Megyei Igazgatóságától. Levelükre válaszolva az adóhatóság nevében dr.

Papp István igazgatóhelyettes a következőket válaszolta: az önálló tevékenységet folytató magánszemély a bevételeivel szemben számlával igazoltan maximum évi 30 ezer forint összegben elszámolhatja a belföldi és külföldi tanulmányút, szakmai konferencia, kongresszus kiadásait.

Költségelszámolásról van tehát szó, nem adókedvezményről – írja az igazgatóhelyettes válaszevele utolsó sorában.

Megkeresésünkre a Csongrád Megyei Kézműves Kamaránál elmondták, nyilatkozatukban – mint ahogy azt az idézett mondat szerintük egyértelműen bizonyítja – költségelszámolásról volt szó. De köszönik a Szegedi Ipartestületnek, hogy az APEH-től hivatalos állásfoglalást kért, ezzel is segítve az érdekképviselők közös munkáját.

• Nexon Bróker az Árutőzsdéről

Emelkedőben a gabonaár

Az elmúlt tőzsdéhen, kiemelkedő forgalom mellett folyamatos áremelkedés mutatkozott meg a Budapesti Árutőzsde határidős gabonapiacán. A hét első tőzsdénapiján, kedden egyirányú ármozgás jellemezte a kereskedési napot.

Szinte kivétel nélkül minden termény ára a megengedett limiteket is kimerítve változott felfelé, köszönhetően a szünni nem akaró vásárlási láznak. A takarmánykukorica kereskedési időszakában, a legnagyobb volumenben az októberi terminre kötöttek üzetek 23 400 forintos árszinten. A malmai búza piacán az ez év augusztusától jövő év augusztusáig terjedő minden határidősre limit-mértékű áremelkedés volt a jellemző.

A következő napon, szerdán a trend szinte változatlan maradt, azzal a külön-

széggel, hogy a napi árváltozási limiteket a malmai búza piacán 300 forintról megemelték 400 forintra. Az emelt limit sem riasztotta vissza a vásárlókat, így minden határidősre a vásárlási ajánlat „limit up” volt, ami a megengedett legmagasabb áron történő vásárlást jelentette. A takarmánybúza, árpa és napraforgó piacán nem jelentek meg az eladó ajánlatokkal, és így az árak üzet nélkül emelkedtek a felső szintig.

Rendkívül hektikus kereskedelem jellemezte a csütörtöki tőzsdénapi, melynek folyamán kereskedelmi rekordok dőltek meg – mintegy a chicagói tőzsdéhangulatot idézve –, azonban az áremelkedés lassulásának jelei már megmutatkoztak parketten. A heti mérleget tekintve 2065 kontraktus (41 300 tonna) cserélt gazdát 1.1271 milliárd forint összegért.

Nexon

Bankház a Klauzál téren

1870 októberében bocsátották árverésre a Széchenyi és Klauzál tere elválasztó két telektömböt. Ekkor a ház helyekből csak kettő talált gazdára, mindkettőt Kiss Dávid vásárolta meg palotája számára. A másik telektömbre az új Zsótér-ház, az Aigner-ház és a Kereskedelmi és Iparbank háza épült.

Az 1867 őszén alakult Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bérelt helyiségben kezdte meg működését, majd megvásárolta a telektömb Klauzál tér és Kárász utca sarkán lévő telkét. A részvénytársaság nevében Gál Ferenc elnök 1873. április 26-án nyújtott be kérelmet kétemeletes bérház építésére. A beadványhoz mellékelt tervrajzok a Levéltár tervtárában alárás nélkül maradtak fenn. Az épület tervezőjeként Bálint Sándor Weber Antalt és Ney Bélát tartotta. A bizottság a tervet május 20-án véleményezte, amit a június 3-i tanácsülés jóváhagyott.

A Szegedi Híradó már április 20-án arról számolt be, hogy megkezdtek az épület alapjának ásását. Októberben már az ácsmunkáknál tartottak, novemberben pedig az igazgatóság pályázatot írt ki az asztalos- és lakatosmunkák elkészítésére. 1874 tavaszára olyan jól haladt az építkezés, hogy a lépcsőház festéséről adhattak hírt. Augusztusban befejezéshez közeledett az egész háztömb, először az Aigner-ház került lakható állapotba.

1874. augusztus 26-án a Híradó újdonságok rovata beszámolt a Kereskedelmi és Iparbank épületében megindult üzleti életéről. Akkoriban természetes volt, hogy már az épület teljes befejezése előtt hasznosították a bolthelyiségeket. A tér felőli sarokrészre Steiner és Reichmann vászonáru- és fehérnemű-kereskedést, az utca felől Grasselly és Ottovay vasárkereskedést nyitott. A bank csak szeptember második felében költözött, a tér túlsó oldaláról, saját épülete első emeletére.

A Grasselly és Ottovay cég októberben már egész oldalas hirdést tett közzé, és üzletét a Lakatos inashoz címezte. Árult vas-, érc- és lakatosáru. Házi konyhaeszközök, takaréktűzhelyek, kandallók, építészeti cikkek nagy raktárát tartotta fenn. Ekkor költözött a házba a

A palotát a Kereskedelmi és Iparbank építette. (Fotó: Gyenes Kálmán)

Duna biztosító társaság főigénynöksége. A bérlők a Klauzál tér felől novemberben megkezdtek építkezést, Papány Heléna fűszer- és délygyümölcs kereskedését helyezte át ide, Schatz pedig férfiszabó üzletét az Oskola utcáról.

A bankházat elsőként az 1876-i Letzter-sorozat fényképe örökölte meg az utókor számára. Itt kapott helyet a Victoria biztosító irodája. A cégtáblákon leolvasható a júniusi cégváltozás, amikor is a sarokhelyiségekbe a Grossmann testvérek díszműruktára költöztek. Ők 1878 áprilisában csődöt kértek és kereskedésüket bezárták. 1879 januárjában a Papány-féle cég Papány H. utódaira változott. Ekkor itt volt az Azienda biztosító társaság irodája is.

A Vízkör károsultak: Grasselly és Ottovay vaskecskedők, Papány János csemegekereskedő, és Gácsér József bankszolgá. Az árvízi katasztrófa alkalmából a Lauscher Lipót készített fölvételeket. Az ő árvízi fényképei között kettő is van, melyen a vízben álló bankház cégtáblái jól olvashatók. A

négyoszlopos kapuzat fölött szegélyen, teljes szélességben: Szegedi kereskedelmi és iparbank, a cégtáblákon az ismert nevek: Grossmann, Schatz, Pagány kereskedőké, a Triesti, az Azienda biztosító irodáké. A kitűnő minőségű képeken látható a kirakatok fölirota és a bőséges árukinlát.

1881 nyarán a bank épületében Pick Dezső nyitotta meg ügyvédi irodáját. 1882 őszén a Pagány-féle üzletet Felmayer Antal vette át, csemegekereskedést nyitott benne. Szeged újjáépítése kapcsán Letzter és társa fényképek 1883 tavaszán sorozatot készítettek az épülő városról. Ezek egyikén a banképület cégtáblái jól olvashatók, a nevek változatlanok. 1884 tavaszán a jóhírű Grossmann cég önkéntes árverést hirdetett, üzletét iparág változtatás miatt oszlatta föl. Helyén az 1897-ben készült Keglovich fényképen a Menyecskehez című üzletet találjuk, és a bank fölirota a főhomlokzat tetején is olvasható.

A bankház tér felőli homlokzatán a századfordulón terebélyesednek a föliroatok

és cégtáblák. Keglovich Emil két fényképén az épület erkélykorlátját betakarta az Adriai biztosító társulat táblája. Megváltoztak, nagyobbak lettek a bankot hirdető betűk. A kaputól jobbra újabb kereskedések nyíltak, női és gyermekruha raktár, a Bruckner-féle nyomda papírboltja. A bankház Weber és Ney tervezte homlokzatát a fényképek tanúsága alapján a 19. század tiszteletben tartotta, belső átalakításokról sem tudunk. A 20. század már nem volt ilyen kegyes, az épület sarkát megbontották, a falsíkot fehér műkö lapokkal borították. Az épület tíz évvel ezelőtti fölüújítása már történelem, ezt az udvari vízcsap hátlapjának fölirota őrzi: „Helyreállította az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóság 1985.”

1996 kora tavaszán az épületnek látványosan is megkezdődött újabb fölüújítása befejezéséhez közeledik. Az 1873-ban épült Szegedi Kereskedelmi és Iparbank háza, ismét pénzintézet, a Kereskedelmi és Hitelbank Rt. székháza.

T. Knotik Márta

Lengyel-magyar üzletek

• Munkatársunktól

A Lengyel Ipari és Kereskedelmi Kamara szervezésében, a varsói Magyar Kereskedelmi Kirendeltség közreműködésével szemináriummal egybekötött üzletember találkozóra kerül sor Poznanban 1996 októberében.

A rendezvény keretében rövid előadások hangzanak el a magyar-lengyel gazdaságról, a magyar-lengyel kétoldalú kapcsolatokról, a kamarák tevékenységéről, szerepéről. Ezt követően üzleti tárgyalásokra kerül sor, melyre a potenciális lengyel partnerek beszerzését a lengyel kamara vállalja.

Bővebb információ és jelentkezés: Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, Ferencz Csaba Zsolt. Tel.: 62/321-512.

EU-program

• Munkatársunktól

Az Európai Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége EU és közép-európai vállalatok üzleti kapcsolatainak fejlesztésére és erősítésére Ipari Továbbképzési Programot (ITA) dolgozott ki PHARE támogatással, melynek során 35 magyar ipari közép- és felső vezetőnek nyílik lehetőség arra, hogy egyéni management továbbképzésen vegyen részt egy, a tevékenység körebe eső EU vállalatnál. A program négyhetes, melynek során három héti a résztvevő egyéni és vállalati igényeinek megfelelően kialakított tréning kurzus keretén belül végigkísérheti a fogadó EU vállalat napi ügyintézését.

A vállalatlátogatást egy konferencia előzi meg, mely megismerteti a résztvevőket a nyugat-európai management eddigi eredményeivel.

Milliomos Porsche

• Bonn (MTI)

A stuttgarti-zuffenhauseni Porsche-műveknél az elmúlt héten elkészült az egymilliomodik Porsche-sportautó. Az ünnepségen a cég főnökén, Wendelin Wiedekingén kívül ott volt Erwin Teufel, Baden-Württemberg szövetségi tartomány miniszterelnöke, valamint a cég alapítója, a 86 éves Ferdinand „Ferry” Porsche is.

A 911-es Carrerával bizonyára gyorsajtókat üldöznek majd, mivel a jubileumi Porsche-t a német autópályarendőrség kapta ajándéka. Ferdinand „Ferry” Porsche 1948-ban Ausztriában, a karintiai Gmündben készítette el első gépkocsiját és a 356-os típusból 50 darab látott napvilágot. A sorozatgyártás 1950-ben kezdődött meg Stuttgart-Zuffenhausenben. Az egymillió Porsche-ból 419 ezret az 1963 óta gyártott és folyamatosan továbbfejlesztett 911-es sorozat teszi ki. Az 1995/96-os (júliusi 30-én záruló) üzleti évben 18 500 készül el ebből a kulcstermékből, a német autópálya különösen külföldön nagy tisztelettel övezett büszkeségéből. Csak a darabszámot nézve a termelés szerénynek mondható, a Volkswagennél mintegy háromszorosa készült egymillió autót.

K. A.

MAGYAR NEMZETI BANK			
Valutaárfolyamok			
pénznem	vételi árfolyam	közép árfolyam	eladási árfolyam
Angol font	233,87	236,09	238,31
Ausztrál dollár	120,06	121,16	122,26
Belga frank (100)	491,88	496,67	501,46
Dán korona	26,28	26,54	26,80
Finn márká	33,37	33,69	34,01
Francia frank	29,93	30,22	30,51
Görög drachma (100)	64,05	64,65	65,25
Holland forint	90,37	91,25	92,13
Ír font	243,02	245,30	247,58
Japán yen (100)	140,15	141,53	142,91
Kanadai dollár	110,86	111,91	112,96
Kuvaiti dinár	505,91	510,75	515,59
Német márká	101,36	102,34	103,32
Norvég korona	23,60	23,83	24,06
Olasz líra (1000)	99,91	100,84	101,77
Osztrák schilling	14,40	14,54	14,68
Portugál escudo (100)	99,01	99,96	100,91
Spányol peseta (100)	120,20	121,37	122,54
Svájci frank	124,01	125,22	126,43
Svéd korona	22,84	23,06	23,28
USA dollár	151,47	152,92	154,37
ECU (Közös Piac)	191,24	193,06	194,88

Osztokodó árvadászat

Nálunk szinte még ismeretlen, Németországban viszont már gyakorlat az árvadászat, vagy kicsit szakszerűbben az árügynökség. Az ügyfelek megbíznak egy céget, hogy az kutassa fel nekik a legkedvezőbb árat. Miután az árügynökség nagy tételben vásárol, engedményeket kap, amin előre meghatározott arányban osztózik a megbízóval.

Németh István, a szegedi P. A. árügynökség cégvezetője szerint a rendszer sokban különbözik a szélteben hosszabban kínált, változó megbízhatóságú adatközlőtől. Az adatbázis természetesen itt is elengedhetetlen, hi-

szen minden az információkon múlik. A módszer Németországban öt éve indult, Magyarországon tavasszal kezdődött – megvásárolták a franchise-t –, Szegeden pedig ősszel indul önálló cégként a P. A. A licenccijogot kifizették, emellett havi díjjal tartoznak a befolyt összegből. A szegedi cég most tart ott, hogy építik a kapcsolatokat, gyűjtik a ciklistákat, s az információkat eljuttatják az országos adatbankba. Fontos, hogy itt a potenciális eladó nem fizet az adatbankba kerülésért, ennek azonban mindenképpen élő árajánlatnak kell lennie.

A dolog gyakorlati része úgy történik, hogy a megbízó jelzi, hogy vásárolna például egy nyomtatót, s ismeretei

szerint ezt 100 ezer forint alatt nem lehet megkapni. Erre az árügynökség produkálja a nyomtatót 80 ezerért, a különbség kétharmada a megbízó nyeresége. Ha nem talál olcsóbbat, akkor a dolog az ügyfélnek nem kerül semmibe. A lényeg, hogy az árügynökség nagy tételben, sokszor és sok mindent vásárol ugyanattól a cégtől, s így igen kedvező árat tud elérni.

Jellemzően először a privát vevők, a végfelhasználók fordulnak az árügynökséghez, később már a cégek is rajtuk keresztül vásárolnak. Itt jó példa a fénymásoló papír, aminek igényét akár több tucat megbízótól is összegyűjtheti az árügynökség, s úgy kezdhet alkuba a papírgyártóval. Ha pedig

rendszeresen visszatérő vevő lesz, még kedvezőbb pozíciókat harcolhat ki.

Tulajdonképpen valamiféle közvetítő nagykereskedelemtől van szó, miközben mindenki tudja, hogy a mulat nem lehet legyőzni. Az árügynökségnek ott lehet előnye, hogy információja van arról, mikor, ki és milyen áruval akciózik. És persze visszafelé is működik a rendszer, ha jó ajánlattal találkoznak, akkor jelzik a megbízónak. Ha pedig egy cég nagy megbízóvá lép elő az árügynökségnél, az sem kizárt, hogy a már említett egyharmad-kétharmad aránynál kedvezőbb feltételű legyen a hasznon történő osztokodás.